

15002
0134

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
DoĐu Avrupa Genel M¼d¼r Yardımcılığı

Sayı : 41495679-026.21 -2013/3914597
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Edip Semih
Yalçın/7/15409

ÇOK İVEDİ

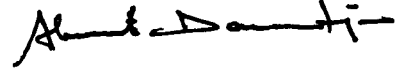
12 Ocak 2013

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: 21.01.2013 tarih ve KAN.KAR.BŐK.A.01.0.KKB.0.10.00.00/120.07[7/15409]-169400 sayılı yazı

Gaziantep Milletvekili Edip Semih Yalçın'ın Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızca, kendileri adına eşg¼d¼m¼nde cevaplanması tensip olunan 7/15409 esas numaralı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DAVUTOĐLU
Dışışleri Bakanı

EK:2 Sayfa

Dağıtım:
GereĐi :
TBMM Başkanlığı

Bilgi :
Başbakanlık

T.C.

DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI

(41495679-026.21 -2013/3914597 sayılı yazının ekidir)

**GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ SAYIN EDİP SEMİH YALÇIN'IN 7/15409 SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORU:

Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladimir Putin'in 3 Aralık'taki İstanbul ziyaretinde ekonomi, bilim, güvenlik ve kültür alanlarını kapsayan 11 ayrı anlaşma imzalanmıştır. Bunların ilki, iki ülke topraklarına defnedilmiş askerlerin anısına yapılacak anıt mezarlara dair işbirliği anlaşmasıdır. Buna göre, Rusya'nın Krasnoyarsk kentindeki Troitski Mezarlığında yatan esir Türk askerlerinin hatırası için 1915 yılında inşa edilen, bugün harap vaziyetteki anıtın yeniden düzenlenmesine karşılık, Rus tarafı da eski adı Ayastefanos olan Yeşilköy'de yapılan San Stefano Kilisesi'ni yeniden inşa edecektir.

Adı geçen kilise binası, 18 Aralık 1898'de Rus Çarının kuzeni Grandük Nikola Nikolayeviç ve Fener Rum Patriğinin de katıldığı bir törenle açılmıştır. Kilisenin bulunduğu alana, 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nda hayatını kaybeden Rus ölülerin kemikleri toplanarak defnedilmiştir.

O zaman görünüşte bir dini kurum binası, gerçekte ise Rus ordusunun zafer nişanesi olarak yükselen bu anıt, Birinci Dünya Savaşı'na kadar milletimize 93 Harbi adıyla tarihe geçen savaşın ağır mağlubiyetini hatırlatmıştır.

Bu utanç anıtı, 1914 yılında Rusya'nın Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmesi üzerine yıkılmıştır.

Krasnoyarsk'ta yeniden inşası planlanan anıt ise Birinci Dünya Savaşı'nda Kafkas cephesinde Ruslara esir düşüp vatan hasreti çekerek ölen ve Sibiry topraklarına defnedilen Türk askerlerinin hatırasını yeniden ihya edecektir.

Hal böyle iken;

Genç kuşaklara Rus galibiyetini hatırlatacak, aziz şehitlerimizin kemiklerini sızlatacak ve esarete ölen Türk askerlerinin ruhlarını incitecek bu anıtın yeniden yapılmasına hangi gerekçelerle izin verilmiştir?

Bu utanç anıtının; Plevne ve Aziziye şehitlerini, Nene Hatunları, Şıpka kahramanlarını ikinci kez öldüreceği düşünülmüş müdür?

Bir televizyon dizisinde Osmanlı padişahı Kanuni Sultan Süleyman'la ilgili tarihi gerçeklerin tahrif edilmesine gösterilen hassasiyet ve tepki, neden bu konuda gösterilmemiştir?

Ruslarla yapılan anlaşma hangi tarih şuurunun eseridir?

Rusya Federasyonu tarafından Yeşilköy'e dikilmesi düşünülen anıtın masrafları Türkiye tarafından mı karşılanacaktır?

YANIT:

Ülkemizin dış politikadaki temel önceliklerinden biri köklü tarihimize sahip çıkmaktır. Şehitlerimizin aziz hatırasının bihakkın yad edilebilmesine imkan sağlayacak şehitliklerin ihdası da bu süreçteki en önemli unsurlardan biridir.

Bu meyanda, uluslararası münasebetlerdeki en temel ilkelerden biri mütekabiliyet olduğu cihetle yurtdışında tesisi arzulanan şehitliklerimizle ilgili olarak ileride bir sıkıntı yaşanmaması bakımından sağlıklı ve kalıcı bir hukuki zemin temelinde, ilgili ülkelerle karşılıklılığa dayalı işbirliği anlaşmalarının imzalanması hem bir zaruret hem de güvence teşkil etmektedir.

3 Aralık 2012 tarihinde Rusya Federasyonu ile imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşma” da bu yönde attığımız adımlardan biridir. Anlaşma metni incelendiğinde, “defin yerleri” bağlamında herhangi bir mekan isminin zikredilmediği; ayrıca, askeri defin yerlerinin kurulacağı araziler konusunda evsahibi ülkenin mutabakatının aranacağı ve buralarda tesis edilecek defin yerlerinin düzenlenmesi ve bakımı konusundaki masrafların sözkonusu yerleri ihdas etmek isteyen tarafa ait olacağı hükümlerinin yer aldığı görülecektir. Esasen, ülkemizde belirli bir noktada askeri defin yeri ihdasına ilişkin olarak Rus tarafınca bugüne kadar iletilen resmi bir talep bulunmamaktadır.

Neticede, dış politikamızın her alanında olduğu gibi şehitlerimizin aziz hatırasının daima canlı tutulması noktasında da çekingene veya reaktif değil; kararlı, ön alıcı ve ulusal çıkarlarımız ve değerlerimizi en uygun şekilde gözetene bir yaklaşım içinde olduğumuzun temel nişanelerinden biri konumunda olan yurtdışında kain şehitliklerimizin ihyası ve sayıca artırılması istikametindeki çabalarımız aralıksız olarak sürdürülecektir.